

TIASAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Yıl: 3, Sayı: 6, Mart 2016, s. 80-90

Sena Gürşen OTACIOĞLU¹

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİKAL MOTİVASYON İLE TÜRKÇE VE MÜZİK DERSLERİNDEKİ AKADEMİK BAŞARI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Özet

Bu araştırma genel müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin, müzikal motivasyon ile Türkçe ve Müzik dersleri akademik başarı düzeylerinin birbirleriyle olan bağıntılarını anlamak ve bu bağıntıların hangi değişkenler dahilinde farklılıklar gösterebileceğini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Survey yöntemi ile yapılan bir alan araştırması olan bu çalışmanın örneklemini Bağcılar Münir Nurettin Selçuk İlköğretim Okulu (n=81) ve Özel Yakacık Doğa Koleji (n=85) altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf ilköğretim öğrencileri olmak üzere toplam 166 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada 3 temel veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar; öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla Asmus tarafından geliştirilen (1989) "Müzikal motivasyon/Measure of Motivation in Music" ölçeği, öğrencilerin demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" ve okuldaki akademik başarılarını ölçmek amacıyla 2014-2015 eğitim öğretim yılı I. Dönem Türkçe ve Müzik dersleri karne notlarıdır. Araştırmanın istatistiksel analizlerinde İlişkisiz (Bağımsız) grup t testi, Tek yönlü Varyans Analizi (Anova), LSD Analizi ve Pearson Korelasyon Analizi teknikleri kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler: Müzik eğitimi, Türkçe eğitimi, müzik ve dil, müzikal motivasyon, akademik başarı.

¹Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı., senagursen@hotmail.com

EXAMINATION OF ACADEMIC SUCCESS OF ELEMENTARY STUDENTS IN MUSIC AND TURKISH LESSONS WITH THEIR MUSIC MOTIVATION LEVELS

Abstract

This survey was conducted to apprehend the correlations between the primary school students' musical motivation and the Turkish and Music academic achievements and to point out that in which circumstances these relations will vary. Being 81 students from Bağcılar Münir Nurettin Selçuk Primary School and 85 students from Özel Yakacık Doğa College, totally 166 second rank students were participated in this survey in which survey method is used. Three basic data collecting tools were used. In order to measure the musical motivation of the students 'Measure of Motivation in Music Scale', to obtain individual knowledge 'student information forms' and to measure the academic achievement The 1st Semester the Turkish and Music Grade Report Cards were used. To analyze problems, Independed Samples T Test, Analysis of one way Variance (Anova), LSD Analysis and Pearson Correlation Analysis were used in the survey.

Keywords: Music education, Turkish education, music and language, musical motivation, academic achievement.

Müzik ve dilin, yapıtaşlarının ses ve işitme olması, ikisinde de uzun ve kısa süreli belleklerin etkin durumda olması ve ikisinde de belirli bir ritmik ve tonal bir yapı gözlenmesi gibi ortak noktaları vardır. Bu da dil ve müzik eğitiminde de benzerlikler olabileceğini akıllara getirmektedir. Amerika'lı araştırmacı Edwin Gordon'un da belirttiği gibi, müziği öğrenirken geçirdiğimiz süreç ile dili öğrenirken geçirdiğimiz süreç aynıdır: "*Müzik veya dil öğrenirken, önce dinlemeyi, sonra duyduklarımızı söylemeyi veya icra etmeyi, sonra söylediklerimizi ve icra ettiklerimizi okumayı, son olarak da okuduklarımızı ve icra ettiklerimizi yazmayı öğreniriz*" (Gordon, 1997). Dil ve müzik öğrenme süreçlerini ayrı ayrı incelediğimizde, ikisinin arasındaki bu benzerlikleri rahatlıkla görebiliriz.

İnsanlar dili kendilerini ifade etmek için kullandıkları gibi, müziği de kendilerini ifade etmek için kullanıyorlar; nasıl dilde "fonem" insan fizyolojisinin dayattığı temel bir birimse, müzikte de benzer bir şekilde "nota" var; dilde fonemler, müzikte notalar değişik sıralarda bir araya getiriliyor. Dilin de, müziğin de, bu unsurları bir araya getirirken uyduğu belli kurallar var: Bernstein, Chomsky'nin sentaks çözümlerlerinin benzerlerinin armonik analizde, ya da bir melodinin akışının incelenmesinde kullanılabileceğini gösteriyor; müzikte de bir iç gramer olduğunu, bu gramerin simetri, tekrar, gerilim-boşalma ve tonal merkez kavramlarından doğduğunu; bu gramerin bütün insanlar için geçerli ve doğuştan gelen bir idrak biçimi olduğunu söylüyor (Ekici, 2007).

Müziğin dil ile en büyük ortaklığı burada demek ki: Her ikisi de, sınırlı sayıda birimin (harfler / notalar), belirli kurallar içerisinde (kelime haznesi, gramer/tonalite, armoni, ritm) birbirleriyle değişik sıralarda birleştirilmesine, bir kombinatorik yöntemle dayanıyorlar ve insanlar bu kombinasyonlar evreninde yeni buluşlar yaparak kendilerini ifade ediyorlar. Artık bu noktada, sözel bir ifade ile müzikal bir ifadenin başarı kriterlerinin, "söz sanatları"nın,

simetri, denge, ifade gibi unsurların müzikte ve dilde birbirlerine çok benzer olmasına şaşırılmamak gerek.

Müziğin de bir dil olduğunu düşünürsek, müzik okur-yazarlığının tanımını, değişik türdeki yazılı müzik kaynaklarını, anlama, okuma, onların seslerini duyma olarak yapabiliriz. Tüm dillerde olduğu gibi, müzik dilinde de, yalnızca dil bilgisel bir akıcılık sağlamak için bile yıllarca çalışmak gerekir (Karoly, 1999, s.7).

Gordon'a (2004) göre, insanlara müziği okuyup okumadıklarını sorarsak, birçoğu okuyabildiğini söyleyecektir. Fakat en iyi ihtimalle yapabildikleri, ne yazık ki notaların tek tek isimlerini söyleyebilmektir. Enstrüman çalanlar ise, anahtarlar ve diğer simgeleri tanıyabilirler. Bunun adı okumak değil, kodları çözmektir. Kâğıtta yazan müzik değil, notasyondur. Müzik okur-yazarlığı ise beyindedir. Nasıl ki, kelimeleri okur ve hangi anlamı simgelediğini bir taraftan düşünürüz, aynı şekilde müzikte de, notaları okur ve hangi sesi simgelediğini düşünürüz. Eğer bunu düşünmüyorsak, notalar veya kelimeler tek başlarına bizim için bir anlam ifade etmezler.

Günümüzde inanıldığının tersine, müzikal okuma-yazma, sadece müziği profesyonel anlamda iş olarak seçmiş kişiler için değil, müziği işitebilen herkes içindir. Kodaly (1999)'nin de dediği gibi, dilde okuma-yazmayı bilmeyen birinin kitaplardan bilgi edinmesinin mümkün olmayacağı gibi, müzikte okuma yazma olmaksızın, müziğin farklı yönleri anlamayacaktır (Özeke, 2007).

Müzik ve dil ilişkisini temel alan bu araştırmanın diğer bir boyutunu da müzikal motivasyon konusu oluşturmaktadır. Son yıllarda birçok araştırmacı motivasyon ve başarının birbirine bağlı faktörler olduğunu ortaya koymaktadır.

Yükleme teorisine göre motivasyon ve başarı kaçınılmaz surette bağıntılıdır. Bu kuramın esası, öğrencilerin geçmiş başarılarının nedenlerini neye bağladığı üzerine kurulan bir güdü ve sonuç önermesidir. Çok çeşitli nedenleme (yükleme) modelleri arasında; eğitim araştırmalarında en temel olarak irdelenen iki faktör yetenek ve efor unsurlarıdır. Yetenek öğrencinin değişmez ve kontrol edilemez içsel yanını temsil ederken, efor; değişebilir (tutarsız), kontrol altına alınabilir dışsal açısını sunmaktadır (Asmus, 1986; Legette, 1998; Weiner, 1979).

Marsh (1984)'a göre ise akademik başarıyı içsel nedenlere bağlayan öğrencilerden kimi, akademik başarısızlığı yetenek ve yetiler eksikliğine dayandırmamaktadır. Bu konuda 'öğretmen de öğrenci başarısını desteklemek için başarıyı daha çok efor yönüyle ele almalıdır' sonucu ortaya çıkar.

Yeteneğin yönetilip kontrol edilemez olarak algılanmasına karşın, eforun yönlendirilebilir olduğu düşüncesi önemli bir farklılıktır. Algılanan yönlendirilebilirlik faktörünün bir görevin tamamlanmasında ısrarcı olmayı sağladığı bilinmektedir. Asmus (1986) ve Bar-Tal (1978)'a göre, yüksek motivasyonlu bireyler başarılarını daha çok kontrol edebildikleri nedenlere dayandırmaktadır. Bu algı onların herhangi bir konu karşısında başarı için azimli olmalarını desteklemektedir. Tam tersi başarısızlığı kendinde olan bir eksikliğe bağlayan birey ise çaba göstermeye eğilimli olmayacaktır. Araştırmalar göstermektedir ki öğrenciler başarı konusunda daha çok yetenek faktörüne odaklanmaktadır. Legette, bu konuda öğretmenlere, öğrenciyi efor sarf etmenin önemi konusunda bilinçlendirmeyi ve öğrenciyi çalışma disiplini konusunda

İlköğretim Öğrencilerinin Müzikal Motivasyon İle Türkçe ve Müzik Derslerindeki Akademik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi

cesaretlendirmeyi önermektedir. Böylece yeteneği olmadığına inanan bir öğrencinin dahi motivasyonu sağlanabilmektedir (Legette, 1998).

Yukarıdaki bilgilerin ışığında ilköğretim düzeyindeki okullarda öğrenim gören öğrencilerin "Müzikal motivasyon" ile "Türkçe ve Müzik" derslerindeki akademik başarıları arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığı bu araştırmanın temellini oluşturmaktadır.

Araştırmanın, her yaşta verilen müzik ve anadili eğitiminde önem taşıdığı düşünülen motivasyon ve akademik başarı boyutları ile ilköğretim öğrencilerinin sosyo-demografik bazı özellikleri arasındaki bağlantının anlaşılması açısından da önem taşıdığı düşünülmektedir.

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Öğrencilerinin müzikal motivasyon düzeyleri,

- i. Cinsiyet, okul, sınıf, enstrümana sahip olma değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- ii. Müzik dersi notlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- iii. Türkçe dersi notlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- iv. Müzik ve Türkçe dersleri notları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Survey yöntemi ile yapılan bir alan araştırmasıdır. Alan araştırmasının bilimsellik niteliği, toplum dolayısıyla toplumdaki bireyleri ilgilendiren değişkenleri içermesinden kaynaklanmaktadır. Bu değişkenler, bireylerin sosyal olgu dediğimiz cinsiyeti, sosyo-ekonomik statüsü, eğitim düzeyi, yaşı, mesleği, yaşadığı coğrafi bölge gibi (bağımsız) değişkenlerle, bireyin düşünceleri, tavrı, tutumu, algısı ve ilgisi gibi psikolojik ve sosyo-psikolojik davranışı denilen (bağımlı) değişkenlerden oluşur. Alan araştırması verilen bu değişkenleri teker teker incelediği gibi (dağılım karakteristikleri olan ortalama, standart kayma, v.b), değişkenler arası ilişkiyi de ortaya koymaya çalışır" (Arseven, 2001).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde genel müzik eğitimi alan tüm ilköğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Bağcılar ilçesinde Münir Nurettin Selçuk İlköğretim Okulu (n=81) ve Özel Yakacık Doğa Koleji (n=85) öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubununun 65'i (%39,2) 6. sınıf, 79'u (%47,6) 7. sınıf, 22'si (%13,3) 8. sınıf olmak üzere toplam 166 öğrenciden oluşmaktadır.

Kişisel Bilgi Formundan elde edilen verilere göre; örnekleme oluşturan öğrencilerin "cinsiyetlerini, okullarını, sınıflarını, enstrümana sahip olma" durumlarını gösteren dağılımlar frekans ve yüzdeler olarak tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.
"Cinsiyet, Okul Türü, Sınıf ve Enstrümana Sahip Olma" Değişkenleri için Frekans ve Yüzde Değerleri

Cinsiyet	f	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Kız	74	44,6	44,6	44,6
Erkek	92	55,4	55,4	100,0
Toplam	166	100,0	100,0	
Okul Türü	f	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Devlet Okulu (M.N.S.)	81	48,8	48,8	48,8
Özel Okul (Doğa k)	85	51,2	51,2	100,0
Toplam	166	100,0	100,0	
Sınıf Değişkeni	f	%	Geçerli %	Yığılmalı %
6	65	39,2	39,2	39,2
7	79	47,6	47,6	86,7
8	22	13,3	13,3	100,0
Toplam	166	100,0	100,0	
Enstrümana sahip olma Durumu	f	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Var	65	39,2	39,2	39,2
Yok	101	60,8	60,8	100,0
Toplam	166	100,0	100,0	

Tablo 1'de görüldüğü üzere, örneklem grubunun 74'ü (%44,6) kız; 92'si (%55,4) erkek, 81'i (%48,8) Devlet okuluna giden, 85'i (%51,2) Özel okula giden, 65'i (%39,2) 6. sınıf, 79'u (%47,6) 7. sınıf, 22'si (%13,3) 8. sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 166 kişiden oluşmaktadır. Ayrıca öğrencilerin 65'i (%39,2) bir Enstrümana sahip iken, geri kalan 101 (%60,8) kişinin herhangi bir enstrümana sahip olmadığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada üç temel veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci veri toplama aracı olarak öğrencilerin demografik özelliklerini elde etmek amacı ile "Öğrenci Bilgi formu", ikinci olarak öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerini saptama amacı ile "Müzikal motivasyon" ölçeği ve son olarak öğrencilerin akademik başarılarını ölçebilmek için, onların 2014-2015 eğitim öğretim yılı, ilk dönem Türkçe ve Müzik Dersleri karne notları kullanılmıştır.

Öğrenci Bilgi Formu: Araştırmada kullanılan öğrenci bilgi formu örneklem grubundan kişisel bilgiler toplamak amacıyla geliştirilmiş 10 maddelik bir soru grubudur. Bu formda olgusal sorular ve davranış soruları kategorisinde, çoktan seçmeli ve kapalı uçlu sorular yer almaktadır. Araştırmada gerekli görülen sorular kullanılmıştır.

Müzikal Motivasyon Ölçeği (Measure Of Motivation In Music): Araştırmada, genel müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin müzikal motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla orijinali ilk defa Asmus tarafından 1989 yılında geliştirilen "The Motivating Factors" ölçeği kullanılmıştır. Deneklerin ön plana alındığı Likert tipi dereceli bu ölçek, müzik eğitimi sistemlerinde özel olarak başarı motivasyonunu ölçmeyi amaçlar. Son derece önemli- Oldukça önemli- Önemli- Biraz önemli- Hiç önemli değil gibi 5'ten 1'e kadar cevap seçenekleriyle derecelendirilmiş bu ölçekte müzikte başarı ve başarısızlığa işaret eden belirleyici faktörler öğrencilere sunulur. Öğrencilerden bu faktörlerin ne derece önemli olduğunu belirtmeleri istenir

İlköğretim Öğrencilerinin Müzikal Motivasyon İle Türkçe ve Müzik Derslerindeki Akademik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi

(Daniel, 2006). 35 sorudan oluşan ölçekte farklı motivasyonel dayandırmalara işaret eden alt testler bulunmaktadır. Soru 1, 6, 14, 18, 27 müzikte başarıyı çaba sarf etmeye dayandırır. Soru 2, 7, 11, 15, 19, 25, 28 ise müzikle ilgili bir geçmişe sahip olmaya dayanan başarılarla işaret eder. Soru 3, 8, 12, 20, 24, 29 ise sınıf ortamı ve çevresel faktörlere dayanan başarıyı ele alır. Soru 4, 9, 13, 21, 26, 30 başarıyı yetenek faktörüne dayandırır. Soru 5, 10, 16, 17, 22, 23, 31 ise öğrencinin müzikle ilgili kendi algısı ve hisleri ile ilgili dayandırmalar içermektedir.

Ölçeğin araştırmadaki kullanımını için gerçekleştirilen Cronbach Alfa güvenilirlik analizi sonucunda, Cronbach Alfa = 0,963 < 1,00 olarak saptandığından kullanılan ölçek oldukça güvenilirdir.

Akademik Başarı: Üçüncü veri toplama aracı olarak öğrencilerin Türkçe ve Müzik derslerinde gösterdikleri akademik başarılarını ölçmek için, onların Türkçe ve Müzik Dersleri karne notları kullanılmıştır.

İşlem

Araştırma verileri birkaç aşamada toplanmıştır. Önce araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin özelliklerini betimleyici dağılımları tablolaştırılmış, daha sonra araştırmanın amaçlarına uygun olarak belirtilen ilişkisel çözümlenmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğrencilerin, motivasyon ölçeğine ait puanlarının cinsiyet, okul, bir enstrümana sahip olma değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız grup t testi, sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (anova) kullanılmıştır. Öğrencilerin, müzik dersi notlarına göre motivasyon ölçeği için tamamlayıcı istatistik -LSD analizi ve Türkçe dersi notlarına göre motivasyon ölçeği için de tek yönlü varyans analizi (Anova) teknikleri kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin müzik notu puanları ile türkçe notu puanlarının arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek üzere, iki sürekli değişken arasındaki doğrusal ilişkinin derecesinin saptanmak istendiği durumlarda kullanılan bir analiz tekniği olan Pearson çarpım moment korelasyon kat sayısı hesaplanmıştır. Tüm istatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Anlamlılık değeri, .05'ten küçük ($p < .05$) bulunduğu bağımsız değişkenlerin grupları (kategorileri) arasındaki farklılıklar ve ilişkiler "anlamlı" olarak kabul edilmiş ve sonuçlar buna göre değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmada uygulanan ölçeklerden istatistiksel analizler sonucunda elde edilen sayısal veriler tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Tablo 2.

Müzikal Motivasyon Ölçeğine Ait Puanların "Cinsiyet, Okul, Enstrümana Sahip Olma" Değişkenlerine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Amacıyla Yapılan (Bağımsız)İlişkisiz Grup t Testi Sonuçları

Puan	Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	$Sh_{\bar{x}}$	t	Sd	P
Müzikal motivasyon	Kız	74	3,6573	,61912	,07197	4,048	164	,000
	Erkek	92	3,2473	,68361	,07127			
Puan	Okul	N	\bar{X}	ss	$Sh_{\bar{x}}$	t	Sd	P
Müzikal motivasyon	Devlet	81	3,5860	,60152	,06684	2,941	164	,004
	Özel	85	3,2815	,72877	,07905			
Puan	Enstrümana	N	\bar{X}	ss	$Sh_{\bar{x}}$	t	Sd	P

		S.O.							
Müzikal motivasyon	Evet	65	3,5313	,69294	,08595	1,534	164		,127
	Hayır	101	3,3649	,67512	,06718				

* p<.05

Tablo 2'de görüldüğü üzere, uygulanan t testi sonucunda müzikal motivasyon ölçeğine ait puanlar Cinsiyet Değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermektedir (t=4,048; p<.05). Kız öğrencilerin ($\bar{x}_1 = 3,6573$) puanları, Erkek öğrencilerin ($\bar{x}_1 = 3,2473$) puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bununla beraber puanlar "Okul" Değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermektedir (t=4,048; p<.05). "Devlet okulu" nda okuyan öğrencilerin ($\bar{x}_1 = 3,5860$) puanları, "Özel okulda" okuyan öğrencilerin ($\bar{x}_1 = 3,2815$) puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Diğer taraftan müzikal motivasyon ölçeğine ait puanlar "Enstrümana sahip olma" durumu değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermemektedir. (t=1,534; p>.05).

Tablo 3.

Öğrencilerin Müzikal Motivasyon Düzeylerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Testi (N=166)

Ölçek	Sınıf	Betimsel İstatistikler			ANOVA		Anlamlı Fark
		n	\bar{X}	ss	f	p	
Müzikal motivasyon	6.sınıf	65	55,24	18,65	0,46	0,420	-
	7.sınıf	79	52,12	21,45			
	8.sınıf	22	58,32	23,23			

* p<.05

Tablo 3'de görüldüğü üzere, öğrencilerin sınıf değişkenine bağlı olarak, müzikal motivasyon düzeylerine ilişkin puanlarının farklılaşp farklılaşmadığına dair yapılan Anova testine göre, öğrencilerin hangi sınıfta oldukları, müzikal motivasyon puanlarında anlamlı bir farklılaşmaya neden olmamaktadır (p>.05).

Tablo 4.

Öğrencilerin "Müzik Dersi Notlarına" Göre Müzikal Motivasyon Ölçeği İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

M.Motivasyon	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Müzik dersi notları	Gruplararası	47,701	2	23,851	49,797	,000
	Gruplarıçi	84,297	176	,479		
	Toplam	131,998	178			

* p<.05

Tablo 4'de, Müzik dersi notları değişkenine göre Müzikal motivasyon ölçeği için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; ölçek puanları ve müzik dersi notları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık elde edilmiştir (F=49,797; p<0.05). Varyans analizinde anlamlı farklılıkların elde edilmesinden sonra, bu kümülatif farklılıkların hangi ikili gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek üzere Post Hoc Analizi (Çoklu Karşılaştırma) analizine geçilmiştir. Müzik dersi notlarına göre puan varyanslarının homojen olduğu durumlarda LSD testi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 5'de sunulmuştur.

İlköğretim Öğrencilerinin Müzikal Motivasyon İle Türkçe ve Müzik Derslerindeki Akademik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi

Tablo 5.

Öğrencilerin "Müzik Dersi Notlarına" Göre Müzikal Motivasyon Ölçeği İçin Yapılan Tamamlayıcı İstatistik (LSD Analizi) Sonuçları

Not	Ortalama fark	Std. Hata	P
	$\bar{X}_i - \bar{X}_j$		
1	,47862(*)	,11674	,000
2	-,18137	,27393	,509
3	-,33188	,25503	,195
4	,28207	,15828	,077
1	-,47862(*)	,11674	,000
2	-,65999(*)	,28027	,020
3	-,81050(*)	,26183	,002
4	-,19655	,16901	,247
1	,18137	,27393	,509
2	,65999(*)	,28027	,020
3	-,15051	,36051	,677
4	,46344	,29996	,124
1	,33188	,25503	,195
2	,81050(*)	,26183	,002
3	,15051	,36051	,677
4	,61395	,28280	,031
1	-,28207	,15828	,077
2	,19655	,16901	,247
3	-,46344	,29996	,124
4	-,61395	,28280	,031

* p < .05

Tablo 5'de görüldüğü üzere, öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları ile öğrencilerin bu dersten almış oldukları birinci dönem notları arasında, ortalaması 2 olan öğrenciler ile ortalaması 1, 3, 4 olan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Tablo 6.

Öğrencilerin "Türkçe Dersi Notlarına" Göre Müzikal Motivasyon Ölçeği İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

M.Motivasyon	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
	Gruplararası	,286	3	,095		
Türkçe dersi notları	Gruplarıçi	25,758	76	,339	,281	,839
	Toplam	26,043	79			

Tablo 6'da, türkçe dersi notlarına göre motivasyon ölçeği için yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçlarına göre; ölçek puanları ile Türkçe dersi notları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir ($F=0,281$; $p>.05$).

Tablo 7.

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin "Türkçe Dersi ile Müzik Dersi Notları" Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Sonuçları

		6.Sınıf Müzik Notu	6.Sınıf Türkçe Notu
6.Sınıf Müzik Notu	Pearson Correlation	1	,606(**)
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	65	65
6.Sınıf Türkçe Notu	Pearson Correlation	,606(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	65	65

**p < .01

Tablo 7'de görüldüğü üzere, "6.Sınıf Müzik Notu" puanları ile "6.Sınıf Türkçe Notu" puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Korelasyon analizi sonucunda 6.Sınıf Müzik Notu puanları ile 6.Sınıf Türkçe Notu puanları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (p<.01). Pearson Korelasyon katsayısı 0,606 olarak bulunmuştur.

Tablo 8.

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin "Türkçe Dersi ile Müzik Dersi Notları" Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Sonuçları

		7.Sınıf Müzik Notu	7.Sınıf Türkçe Notu
7.Sınıf Müzik Notu	Pearson Correlation	1	,399(**)
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	73	73
7.Sınıf Türkçe Notu	Pearson Correlation	,399(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	73	73

** p < .01

Tablo 8'den de anlaşılacağı üzere, 7.Sınıf Müzik Notu puanları ile 7.Sınıf Türkçe Notu puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Korelasyon analizi sonucunda 7.Sınıf Müzik Notu puanları ile 7.Sınıf Türkçe Notu puanları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (p<.01) . Pearson Korelasyon katsayısı 0,399 olarak bulunmuştur.

Tablo 9.

Öğrencilerin "Türkçe Dersi ile Müzik Dersi Notları" Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Sonuçları

		Müzik Notu	Türkçe Notu
Müzik Notları	Pearson Correlation	1	,424(**)
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	163	163
Türkçe Notları	Pearson Correlation	,424(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	163	163

** p < .01

Tablo 9'da görüldüğü üzere, öğrencilerin Müzik ile Türkçe Notu puanları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (p<.01). Pearson Korelasyon katsayısı 0,424 olarak bulunmuştur.

İlköğretim Öğrencilerinin Müzikal Motivasyon İle Türkçe ve Müzik Derslerindeki Akademik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi

Tartışma

Araştırma elde sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin müzikal motivasyon düzeyleri, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Kız öğrencilerin puanları, erkek öğrencilerin puanlarından anlamlı düzeyde daha yüksektir. Konu ile ilgili bir araştırma ise Austin (1990) tarafından yapılmıştır. Araştırmada, ilköğretim öğrencilerinde cinsiyet ve müzikal motivasyon arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Diğer yandan Leondari ve Syngollitou (1998)' de erkek öğrencilerin daha yüksek özgüven ve motivasyona sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar elde araştırma ile paralellik göstermemektedir. Örneklem grubundaki erkek öğrencilerin motivasyon düzeylerinin kızlara göre daha düşük olması, olumsuz öğretmen tutumu, müzik dersine ilişkin yetersiz ilgi veya müziksel etkinliklere katılmama gibi nedenlere bağlanabilir.

Araştırmada, müzikal motivasyonun, bir enstrümana sahip olma durumu değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Bu durum, öğrencinin okul dışı aktivitesi olarak bir enstrüman çalması ve bu aktiviteyi, okuldaki müzik dersi ile bağdaştırmaması ile açıklanabilir. Diğer taraftan Kocaarslan (2009) konu ile ilgili yaptığı araştırmada, öğrencinin kendisine ait bir enstrümanının olmasının müzik dersine ilişkin tutumu etkilemediğini fakat bunun yanında müzikal özgüven ve motivasyonu olumlu yönde etkilediğini saptanmıştır. Güdülenmenin etkenlerinden birinin de öğrencinin onu hoşnut edebilecek materyallerle karşılaşması bilgisinden yola çıkarak, bu değişkenin öğrencide motivasyonu yükseltmesi muhtemel bir sonuçtur. Eldeki araştırma bulgusu bunun tersidir.

Öğrencilerin, müzikal motivasyon düzeyleri, müzik dersi notları değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bu sonuca göre müzikal motivasyon düzeyi yüksek olan öğrencilerin müzik dersi notları da yüksek olmaktadır. Bu beklenen bir sonuçtur.

Müzik dersine ilişkin motivasyonun, Türkçe dersi notları değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Müzik ve Türkçe dersleri notları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki çıktığı halde, öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumlarının Türkçe dersi notlarını etkilememesi; öğrencilerin bu ilişkinin farkına varmamış olması, müfredatın veya ders işleniş tarzının böyle bir ilişkinin varlığını öğrencilere aktarmaya yardımcı olmamış olma ihtimalleri ile açıklanabilir.

Öğrencilerin müzik ve Türkçe dersi notu puanları arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu durum, Darrow'un (2008) Tucker'den aktardığı müzik okumanın ve müziğe katılımın akademik başarıyı, özellikle de okumayı ve matematik yeteneklerini arttırdığına ilişkin görüşünü destekler niteliktedir.

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında öğrencilerin Müzik dersi ve Türkçe dersi notları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki çıkması, daha önceden de bahsedilen dil ve müzik dersi arasında bir işbirliği yapılması fikrini desteklemektedir. Bununla beraber söz konusu iki dersin müfredatının birbirine paralellik göstermesi ve birbirini desteklemesi gerekmektedir. Daha önce bahsedilen dil ve müzik gelişim süreçlerinin benzerlikleri göz önüne alınarak, müfredattaki paralellik sağlanması araştırmanın sonunda önerilmektedir. Ayrıca program geliştirme süreçleri sürdürülürken Suzuki, Gordon ve Kodaly gibi müzik eğitimi araştırmacılarının dil ve

müzik eğitimindeki birlikteliğe dikkat çektikleri yaklaşımları, göz önünde bulundurulmalı, müzik ve dil eğitiminde bu görüşlerin benimsenmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

- ARSEVEN, A. (2001). *Alan Araştırma Yöntemi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık A.Ş.
- ASMUS, E.P. (1986). Student beliefs about the causes of success and failure in music: A study of achievement motivation. *Journal of Research in Music Education*, 34, 262-278.
- AUSTİN, J. (1990). The relationship of music self-esteem to degree of participation in school and out-of-school music activities among upper elementary students. *Contributions to Music Education*, 17, 20-31.
- BAR-TAL, D. (1978). Attributional analysis of achievement-related behavior. *Review of Educational Research*, 48(2), 259-271.
- DANİEL, J.J. (2006). *Effects of band and seating placement on the motivation and musical self-esteem of high school wind musicians*. Unpublished master thesis, Bowling Green State University Graduate College.
- DARROW, A.A. (2008). Music And Literacy. *General Music Today*, 21 (2), 32-34.
- EKİCİ, A. (2007) Müzik, Dil, Teorik... *Mavi Nota*, <http://www.mavinota.com/index.php?link=yazi&no=1005> Web adresinden 06 Şubat 2011 tarihinde elde edilmiştir.
- GORDON, E. (1997). *Learning Sequences in Music*. USA: GIA Publications, Inc.
- GORDON, E. (2004). *The Aural/Visual Experience of Music Literacy*. USA: GIA Publications, Inc.
- KAROLY, O. (1999). *Müziğe Giriş*. (3. Baskı). (M. Nemrutlu, Çev.) İstanbul: Pan Yayıncılık.
- KOCAARSLAN, B. (2009). *Genel müzik eğitimi alan ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutum, müzikal özgüven ve motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- LEGETTE, R. (1998). Causal beliefs of public school students about success and failure in music. *Journal of Research in Music Education* 46(1), 102-111.
- LEONDARİ, A., Syngollitou, E.(1998). Academic Achievement, Motivation And Possible Selves. *Journal of Adolescence* 21(2), 219-222.
- MARSH, H.W. (1984). Self description questionnaire III: The construct validity of multidimensional self-concept ratings by late adolescents. *Journal of Educational Measurement*, 21, 153-174.
- ÖZEKE, S. (2007). Kodaly Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodaly Yöntemi Uygulamaları. *Eğitim Fakültesi Dergisi* , XX (1), 111-119.
- WEİNER, B. (1979). A theory of motivation for some classroom experiences. *Journal of Educational Psychology* 71 (1), 3-25.